

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 13812862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

UŞAK MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ KARAÖBA'NIN
TBMM 7/30228 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/30228
64 9

SORULAR

Murat Dağı, Gediz, Porsuk, Büyük Menderes, Susurluk ve Sakarya havzalarının kaynağını oluşturmasıyla İç Batı Anadolu için hayati bir su deposudur. Yaklaşık 130.000 hektarlık alanda zengin orman, endemik bitki ve yaban hayatı barındırmaktadır.

Ancak yakın dönemde artan madencilik faaliyetler özellikle antimon, altın-gümüş ocakları bir yandan orman tahribatına yol açarken, diğer yandan su kaynaklarının kirlenmesi ve azalması riski doğurmaktadır.

2024-2025 döneminde bölgedeki çevreci örgütler ve köy muhtarlarının, su havzası koruma ve ÇED süreçlerine dair itiraz ve eylemleri yoğunluk kazanmıştır. Ayrıca, Murat Dağı'ndaki kaynakların 1 günlük, 1 haftalık değil; uzun vadede yerel halkın içme, tarımsal ve termal su talebini karşılayacak şekilde planlanması gerekmektedir. Bu bağlamda, ilgili Bakanlıkların Murat Dağı'na yönelik jeolojik, hidrolojik ve ekolojik süreçlere ilişkin stratejik ve afet-dirençli bir yaklaşımı olup olmadığı şüpheye açıktır.

Bu bağlamda,

- 1)Murat Dağı'ndaki su kaynaklarının mevcut yıllık debisi nedir? İçme, tarım ve termal kullanım için yeterliği hangi yıla kadar yeteceği öngörülmektedir?
- 2)Bölgenin "1. derece kaynak koruma alanı" statüsünde mi midir? Öyle ise bu statü hukuki olarak ne zaman tanımlanmıştır ve bu statü ne ölçüde etkin uygulanmaktadır?
- 3)2024 ve 2025'te, Murat Dağı'nda maden faaliyetleri (antimon, altın-gümüş, kurşun vb.) için verilen ÇED olumlu kararlarının ekolojik değerlendirmeleri yapılmış mıdır, yapıldıysa hangi birimler tarafından nasıl yapılmıştır?
- 4)Murat Dağı'nı doğal afetlerden (sel, kuraklık, orman yangını) korumak için Bakanlığınızca yürütülen afet-dirençlilik planları nelerdir? Hangi senaryolara göre hazırlık yapılmıştır?
- 5)Yerel halk, muhtarlar ve çevre örgütleri ile yürütülen katılımcı yönetim süreçleri var mıdır? Varsa hangi tarihte ve hangi mekanizmalarla toplantılar yapılmış, öneriler nasıl değerlendirilmiştir?
- 6)Murat Dağı'nda geleceğe dönük koruma stratejisi geliştirilmekte midir? 5, 10, 20 yıllık planlarınız nelerdir? Çevre ve ekoturizm dengesi nasıl planlanmaktadır?

CEVAPLAR

Madencilik projeleri ÇED Yönetmeliği Ek 1 ve Ek 2 Listelerinde yer almakta olup, Ek 1 Listesinde yer alan projeler için ÇED süreçleri Bakanlığımızca, Ek 2 Listesinde yer alan projeler için ÇED süreçleri ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir. ÇED Yönetmeliği kapsamında Bakanlığımıza müracaatta bulunan projelerle ilgili olarak, projenin yeri ve özelliği dikkate alınarak ilgili kurum ve kuruluşlardan oluşan bir İnceleme-Değerlendirme Komisyonu teşkil edilmektedir. ÇED sürecinde sunulan tüm rapor, dosya ile diğer tüm bilgi ve belgeler ile bu komisyon tarafından incelenip değerlendirilmekte, Bakanlığımızca da bu komisyon tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmeye göre ÇED Yönetmeliği kapsamında karar verilmektedir. ÇED sürecinde ekolojik değerlendirmeler Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü başta olmak üzere ilgili kurumlar tarafından yapılmaktadır. Ek 2 Listesinde yer alan projeler için ÇED süreçleri ilgili Çevre, Şehircilik ve

İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yürütölmekte olup, ekolojik değerlendirmeler için proje yeri ve özelliği dikkate alınarak, ilgili kurumlardan görüş alınarak değerlendirmeler yapılmaktadır.